

ת"פ (חדרה) 22686-09-23 - מדינת ישראל נ' עלי מחאג'נה

ת"פ (חדרה) 22686-09-23 - מדינת ישראל נ' עלי מחאג'נהשלוש חדרה

ת"פ (חדרה) 22686-09-23

מדינת ישראל

נגד

עלי מחאג'נה

עו"ד מוחמד יחיא

בית משפט השלום בחדרה

[22.04.2025]

כבוד השופט אלכס אחטר

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן וזאת במסגרת הסדר טיעון אשר גובש בין הצדדים, כפי שהוצג בפני ביום 30.5.24, אשר לא כלל הסכמה עונשית כך שכל צד טען לעונש בהתאם לעמדתו. בהתאם לכתב האישום המתוקן הורשע הנאשם ב - 3 פרטי אישום המתייחסים לעבירות כנגד פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א - 1961 (להלן: הפקודה), בביצוע עבירות של השמטת הכנסה מתוך דו"ח שנערך ע"פ הפקודה (ריבוי עבירות) - עבירה לפי ס' 220(1) לפקודה, הכנת וקיום פנקסי חשבונות כוזבים (ריבוי עבירות) - עבירה לפי ס' 220(4) לפקודה ושימוש במרמה, ערמה ותחבולה (ריבוי עבירות) - עבירה לפי ס' 220(5) לפקודה. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בין השנים 2012-2015 עסק הנאשם בין היתר בעבודות בנייה ושיפוצים. הנאשם לא דיווח והתחמק מתשלום מס בתקופה זו על תקבוליו והתחמק מתשלום מס בגין הכנסה בסך כולל של 2,229,100 ₪ (להלן: "הסך הכולל") וזאת בין היתר, תוך שימוש בחשבוניות פיקטיביות בסך של 1,229,100 ₪ מהסך הכולל.

תסקיר שירות המבחן

טרם שמיעת הטיעונים לעונש ובהתאם לבקשת ב"כ הנאשם, הופנה הנאשם לשירות המבחן וזאת לצורך עריכת תסקיר לעונש בעניינו.

בתאריך 5.1.25 התקבל מטעם שירות המבחן תסקיר, במהלכו סקר שירות המבחן את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם, ההיסטוריה העבריינית שלו והערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום בעניינו של הנאשם. כעולה מתסקיר שירות המבחן הנאשם הינו בן 57, נשוי ואב ל- 5 ילדים בגירים, בוגר 9 שנות לימוד. הנאשם מבוטל כיום ומתקיים מדמי אבטלה. שירות המבחן ציין כי הנאשם לאורך חייו לא התמיד בתעסוקה קבועה וכי לעיתים עסק בעבודות ארעיות בתחום השיפוצים. כמו כן, צוין בתסקיר כי הנאשם סובל מקשיים כלכליים וחובות כספיים לגורמים שונים ולדבריו הוא נמצא בהליך פשיטת רגל.

הנאשם תיאר בפני שירות המבחן את מצבו הבריאותי הירוד עקב מחלה תורשתית ללא הצגת מסמכים רפואיים, יחד עם זאת לפי המסמכים הרפואיים שהוצגו בפני שירות המבחן, צוין כי התרשמות הרופא הינה שמצבו הבריאותי של הנאשם תקין וללא מחלות כרוניות.

שירות המבחן ציין כי אשתו של הנאשם מובטלת גם היא, דבר אשר מעמיס ומוסיף לקשיים הכלכליים בבית. הנאשם בקשר טוב ותקין עם ילדיו והוא נעזר ונתמך בהם כלכלית.

באשר ללקיחת האחריות מצד הנאשם ביחס לעבירות בהן הורשע בהליך זה, שירות המבחן ציין בתסקיר כי הנאשם מתקשה לקבל אחריות למיחוס לו בכתב האישום המתוקן וכי הוא משתמש במנגנוני הגנה הכוללים הכחשה של מעשיו תוך השלכת מעורבותו בפלילים על אחרים. במצב דברים זה, שירות המבחן התרשם כי רמת הסיכון להישנות התנהגות פורצת חוק הינה גבוהה ונמנע מהמלצה שיקומית בעניינו של הנאשם ובמקביל המליץ על הטלת עונש מאסר אשר ניתן לרצותו בדרך של עבודות שירות לצד ענישה מותנית ארוכה וקנס כספי.

טיעוני הצדדים לעונש

ב"כ המאשימה הדגישה בטיעוניה את חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם וזאת גם לאחר תיקון כתב האישום, את הסכום הכולל שבגינו התחמק הנאשם ואת הערכים המוגנים שנפגעו. לדבריה מדובר בפגיעה ברף הגבוה של החומרה ובהתאם לכך הדגישה את החשיבות בהטלת עונשים מרתיעים בעבירות כגון אלה הן לצורך הרתעת היחיד והן לצורך הרתעת הרבים.

ב"כ המאשימה הפנתה לקושי בחשיפת עבירות מסוג זה וכי לרוב הן מתגלות באקראי. כך גם הפנתה לכך שהנאשם לא לקח אחריות בגין מעשיו בפני שירות המבחן ועל אף המלצת שירות המבחן להטיל עונש בדמות מאסר אשר יכול להרצות בדרך של עבודות שירות, לשיטתה יש להטיל מאסר בפועל בגין עבירות מסוג זה וכי המלצת שירות המבחן אינה מחייבת את בית המשפט.

המאשימה עתרה לקביעת מתחם ענישה שנע בין 16-28 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה מרתיע וקנס כספי משמעותי. המאשימה הפנתה לאסופת פסיקה התומכת בטיעוניה.

ב"כ המאשימה ציינה שהנאשם לא פעל להסרת המחדל, ובהתאם לפסיקת בית המשפט אליה הפנתה, אי הסרת המחדל מהווה נימוק להחמרה בענישה ועל כן ביקשה למקמו באמצע המתחם.

מנגד, ב"כ הנאשם בטיעונו ציין כי הנאשם הודה וחסך זמן שיפוטי יקר. הוא ביקש לאור נסיבותיו הכלכליות של הנאשם כפי שהועלו בתסקיר שירות המבחן שהעונש ירוצה בדרך של עבודות שירות.

ב"כ הנאשם ציין שהנאשם חולה וכי הוא מטפל לו בהליך של נכות כללית ללא הצגת כל מסמך רפואי מטעמו אשר מעיד על מצבו הרפואי של הנאשם. לדבריו הנאשם הפנים את המעשה וגילה אחריות בשלבי החקירה הראשוניים ועל כן ביקש שהעונש ירצה בדרך של עבודות שירות וזאת גם לאור מצבו הבריאותי של הנאשם. לגבי הקנס הוא ביקש שיהיה קנס נמוך.

הנאשם בדבריו האחרונים בפני ביקש סליחה, וביקש לרצות את העונש בדרך של עבודות שירות כמה שפחות זמן וזאת לאור מצבו הבריאותי.

דיון והכרעה

עונש אחד לכל העבירות

הנאשם הורשע בביצוע מספר עבירות וליתר דיוק בריבוי עבירות, עם זאת הן ב"כ המאשימה והן ב"כ הנאשם עתרו בטיעוניהם לקביעת מתחם ענישה אחד לכלל העבירות שבהן הורשע הנאשם בכתב האישום המתוקן.

עיון בפסיקה מלמד כי לא אחת נקבע עונש אחד כולל עבור כל העבירות כאשר ריבוי העבירות, משך הזמן שבהן בוצעו והיקף החוב המצטבר לרשויות המס נלקחים בחשבון עת הערכת חומרת הנסיבות. ראו לדוגמא רע"פ 253/19 ערן ריכטר נ' מדינת ישראל (20.1.2019); רע"פ 4173/15 אחמד אבו הלאל נ' מדינת ישראל (29.6.2015). לאור האמור, בהתאם להוראות סעיף 40ג(א) לחוק העונשין התשל"ז - 1977, ובשים לב שהמסכת העובדתית לכלל העבירות דומה, לפסיקה הנוהגת ועמדת הצדדים, אקבע מתחם עונש הולם אחד הכולל את כל העבירות המפורטות בכתב האישום.

מתחם העונש ההולם

תיקון 113 לחוק העונשין, עיגן את הבניית שיקול הדעת השיפוטי והעניק מעמד בכורה לעיקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לתיקון לחוק, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירות שביצע הנאשם. לשם כך יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט'לחוק העונשין.

לכשיקבע מתחם הענישה, יקבע בית המשפט את העונש המתאים, בתוך המתחם, אשר יוטל על הנאשם וזאת בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40יא'לחוק.

בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי סעיפים 40ד' ו-40ה' לחוק.

בהתאם להוראות סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם לעבירות אותן ביצע הנאשם בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע בעבירות כמפורט בהוראות סעיף 40ט לחוק העונשין. בעניינו, הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם הם הפגיעה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים ושמירה על יציבות המשק והקופה הציבורית. אי דיווח לרשויות המס פוגע באמון הציבור במוסדות השלטון ובמערכת המשפט. כמו כן, מערכת המס מהווה מקור חשוב למימון שירותים ציבוריים חיוניים כמו מערכות החינוך, הבריאות, הביטחון והרווחה. פגיעה בדיווח מהווה גם פגיעה במימון שירותים אלו ומסכנת את התפקוד הכלכלי התקין של המדינה.

בית המשפט העליון עמד בשורה ארוכה של פסקי דין על החומרה שבעבריינות המס ועל החשיבות בענישה אשר תוטל על עברייני המס בדרך של מתן עדיפות לשיקולי ההרתעה והגמול על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם. ראו למשל את האמור ב - רע"פ 9004/18 יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.2018): "בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל". ראו גם את דבריו של כב' השופט א' שהם ברע"פ 7964/13 יוחנן רובינשטיין נ' מדינת ישראל (31.12.2013): "המבקש הורשע בביצוע עבירות חמורות שתכליתן התחמקות מתשלום מס אמת, תוך שהוא מנפיק חשבוניות פיקטיביות, לו עצמו ועבור אחרים. חומרתן של עבירות המס נעוצה בפגיעתן הקשה בערך השוויון, העומד ביסוד חובת תשלום המס. ההתחמקות הבלתי חוקית מתשלום מס אמת, מגדילה את עול המס המוטל על אזרחי המדינה, והיא פוגעת בקופה הציבורית. אין צריך לומר, כי באותה שעה, המתחמק ממס נהנה משירותיה של המדינה, הממומנים מכיסיהם של אזרחים שומרי חוק. חומרה זו היא שהביאה למדיניות ענישה מחמירה הנלווית לעבירות המס, ובמסגרתה יש לבכר את האינטרס הציבורי על פני שיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של המבקש ולקשייו הכלכליים. ככלל, הרשעה בעבירות מס תגרור אחריה הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריאח לצד הטלתו של קנס כספי, אשר נועד לפגוע בכדאיות הכלכלית של ביצוע העבירות".

כך גם נקבע כי חומרתן של עבירות המס ושכירותן מחייבת הטלת ענישה מחמירה, בדמות מאסר שירוצה מאחורי סורג ובריח, מאסר מותנה וקנס שישקף את חומרת העבירות.

כדברי כבוד הש' א' רובינשטיין ברע"פ 7135/10 יגאל חן נ' מדינת ישראל (3.11.10): "שעסקין בעבירות מס ככלל, כנפסק לא אחת, שיקולי ההרתעה גוברים על נסיבותיו האישיות של הנאשם... יש המתפתים לראות עבירות מס, שאין הנגזל האינדיבידואלי בהן ניצב לנגד העיניים והרי הוא הציבור כולו, "חסר הפנים" כביכול - במבט מקל. לא ולא. אדרבה, בית משפט זה, עוד משכבר הימים, ראה אותן בחומרה וקבע "כמדיניות רצויה, שלא לאפשר ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות כשהמדובר בעבירות פיסקליות" (ע"פ 4097/90 בורסקי נ' מדינת ישראל מיסים ה(1); שציטטה המשיבה). אכן, רבים מעברייני המס הם אנשים שיראו כנורמטיביים ביסודם, אשר לא ישלחו יד לכיס הזולת - אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבורי. לכך מחיר בענישה".

וכן את האמור ברע"פ 977/13 אודיז נ' מדינת ישראל (20.2.2013): "בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה - בקופה הציבורית, והעקיפה - בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס... לאור הלכה זו הותוותה בפסיקה מדיניות הענישה, לפיה יש לגזור את דינם של עברייני המס תוך מתן הבכורה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיף על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם ... עוד נקבע, כי בגין עבירות אלו, אין להסתפק, ככלל, בהשתת עונש מאסר, אשר ירוצה בעבודות שירות, אלא יש למצות את הדין עם העבריינים באמצעות הטלת עונש מאסר בפועל, המלווה בקנס כספי".

בעניינו, אני קובע כי מידת הפגיעה בערכים החברתיים הינה משמעותית וממוקמת ברף חומרה גבוה וזאת בשים לב לריבוי העבירות, היקף ההכנסות שהושמטו וכתוצאה מכך היקף הפגיעה בקופה הציבורית.

באשר לנסיבות ביצוע העבירות, נתתי דעתי לכך שהנאשם ביצע את העבירות במשך תקופה ממושכת של שלוש שנים, כך גם נתתי את דעתי להיקף המרמה והתחבולה אשר הביא בסופו של יום שהנאשם העלים ולא דיווח על הכנסות בסך כולל של 2,229,100 ₪ תוך כוונה לחמוק מתשלום מס, נתתי דעתי גם שמתוך הסכום הכולל הנאשם השתמש בחשבוניות פיקטיביות בסך של 1,229,100 ₪.

עיון בפסיקה הנוהגת במקרים דומים למקרה זה, מלמד כי הענישה בדרך כלל בגין עבירות מסוג זה הינה מאסר בפועל לצד הטלת קנסות גבוהים ומשמעותיים. אולם יש מקרים שבהם בתי המשפט הסתפקו בענישה בדמות מאסר בדרך של עבודות שירות לצד ענישה כספית משמעותית ועונשים נלווים והכל תלוי בנסיבות כל מקרה.

· רע"פ 5471/20 אורי לוי נ' מדינת ישראל (16.10.20): המבקש הורשע על פי הודאתו בשני כתבי אישום. בכתב האישום הראשון הורשע בביצוע 8 עבירות לפי סעיף 220(5), 7 עבירות לפי סעיף 220(1) ועבירה לפי סעיף (2) לפקודת מס הכנסה. סכום ההכנסה עליה לא דיווח עמד על כ- 2.4 מיליון ₪. בכתב האישום השני יוחסו למבקש עבירות של התפרצות למשרדי מס הכנסה וגניבת 22 ארגזים של חומר חקירה בעניינו במטרה לשבש הליכי משפט. בית משפט קמא קבע לעבירות המס מתחם הנע בין 6-8 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית. הטיל על המבקש 9 חודשי מאסר בעבודות שירות, בהתאם להסדר שהוצג, לאור העובדה שהמבקש הסיר המחדל ובשל נסיבותיו האישיות, בנוסף הוט קנס בסך 400,000 ₪ וענישה נלווית. ביחס לתיק ההתפרצות הטיל בית המשפט 7 חודשי מאסר והורה על ריצוי המאסרים בחופף, בדרך של עבודות שירות. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, קבע כי עונש המאסר על תיק ההתפרצות יעמוד על 9 חודשים וירוצה מאחורי סורג ובריח ובמצטבר לעונש שהוטל על עבירות המס. בקשת רשות ערעור נדחתה תוך בית המשפט העליון ציין כי העונש שהוטל מקל עם המבקש.

· רע"פ 7773/16 חננאל נ' מ"י (26.10.16) - המבקש הורשע על פי הודאתו בביצוע 5 עבירות של השמטת הכנסה מדוח, הכנה וקיום של פנקסי חשבוניות כוזבים, מרמה ערמה ותחבולה והשמדת או הסתרת מסמכים בעלי ערך לעניין השומה בניגוד לסעיפים 220(1), 220(4), 220(5) ו- 216(6) לפקודת מס הכנסה. המבקש במשך 5 שנות מס השמיט הכנסות בגובה של כמיליון ₪. המבקש לא הסיר את מחדליו. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8-24 חודשי מאסר וגזר על המבקש 10 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 50,000 ₪ וענישה נלווית. ערעורו בבית המשפט המחוזי נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה.

· ע"פ (ירושלים) 7937-09-21 דוויאת נ' מדינת ישראל (29.12.21) - המערער הורשע בביצוע 9 עבירות לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה, 9 עבירות לפי סעיף 220(4) לפקודה, 9 עבירות לפי סעיף 220(5) ו-9 עבירות לפי סעיף 216(6). הסכום שהושמט עליה על 3.1 מיליון ₪. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 9-24 חודשים מאסר לצד ענישה נלווית וגזר על המערער 11 חודשי מאסר בפועל, מאסרים על תנאי וקנס בסך 40,000 ₪. ערעורו של המערער נדחה.

· עפ"ג (באר שבע) 40617-03-20 אבו קוש נ' מדינת ישראל (19.5.20): המערער הורשע, במסגרת הסדר על פי הודאתו, בביצוע 6 עבירות לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה, 6 עבירות לפי סעיף 220(4) ו-6 עבירות לפי סעיף 220(5) לפקודה. הסכום שהושמט היה בהיקף של 3,000,000 ₪, לכל הפחות. חוב המס עמד על כחצי מיליון. הצדדים הציגו הסדר לפיו המערער יסיר המחדל במלואו והמשיבה תגביל עצמה לעתור ל-12 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם בעבירות אלו הינו בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל, אך לאור ההסדר שהוצג דן את המערער ל-9 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים וקנס בסך 1 מיליון ₪. הערעור נדחה.

· ע"פ (מח' מרכז) 68297-03-18 מאיר כהן נ' מדינת ישראל; ע"פ (מח' מרכז) 37957-04-18 מדינת ישראל נ' מאיר כהן (5.2.2019) - נאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, ב-10 עבירות של שימוש במרמה, ערמה או תחבולה במטרה להתחמק ממס לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה. הנאשם הפעיל שני עסקים שלגביהם לא הודיע על עיסוקו לרשויות המס, לא ניהל ספרים ולא דיווח על הכנסותיו, בסך כולל של כ-2.7 מיליון ₪ במהלך פרק זמן של 10 שנים. יצוין כי בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה לעניין הכרעת הדין והרשיע את הנאשם ביחס להכנסות שפורטו בכתב האישום ולא הורשע בגין במסגרת הכרעת הדין, אולם לא התערב בגזר הדין. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 לבין 24 חודשי מאסר ומתחם קנס שבין 40 לבין 100 אלף ₪. בית המשפט הביא בחשבון היעדר עבר פלילי, היותו נשוי ואב לילדים והסרה חלקית של המחדלים, כאשר החל להסיר את המחדלים רק לאחר מתן הכרעת הדין. על הנאשם נגזרו 14 חודשי מאסר, מאסר מותנה וקנס בסך 45,000 ₪.

· עפ"ג (מח' חי') 69298-07-20 מדינת ישראל נ' שי זיסו שליכר (29.10.2020) - נאשם הורשע על יסוד הודאתו בשתי עבירות השמטת הכנסה לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה; ארבע עבירות של הכנה וקיום של פנקסי חשבוניות כוזבים לפי סעיף 220(4) לפקודת מס הכנסה וריבוי עבירות של שימוש במרמה, עורמה ותחבולה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה. הנאשם והחברה אותה ניהל הרוויחו הכנסות בסכום של 1,701,554 ₪ עליהן לא דיווחו, השמיטו מהדו"חות על הכנסות החברה סך כולל של כ-1,600,000 ₪ במהלך שנתיים, וכללו בספרי החברה חשבוניות פיקטיביות בסך של 397,000 ₪. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 9 לבין 18 חודשי מאסר. הובאו בחשבון הודיית הנאשם בהזדמנות הראשונה, קשייו הכלכליים, היעדר אינדיקציה להסרת המחדלים והעובדה שהנאשם לא השתקם ולא השתלב בטיפול כלשהו. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש והעמיד את עונשו של הנאשם על 10 חודשי מאסר בפועל חלף 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 30,000 ₪.

· ת"פ (ב"ש) 29483-02-19 מדינת ישראל נ' חביב (26.12.2022) - נאשם הורשע על פי הודאתו בביצוע 10 עבירות של שימוש במרמה ערמה ותחבולה עבירות לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה. על פי עובדות כתב האישום עסק הנאשם בין השנים 2008-2014 במתן הלוואות וניכיון שיקים, הכנסותיו של הנאשם היו לכל הפחות 60,000 ₪. כמו כן בשנים 2004-2014 עבד הנאשם במתן שירותי מניות והכנסותיו עמדו לכל הפחות על סך של 1,440,000 ₪. סך הכל הכנסותיו של הנאשם עמדו לכל הפחות 1,500,000 ₪. הנאשם לא ניהל ספרים על פי חוק, לא ניהל פנקסי חשבוניות, לא דיווח על הכנסותיו, התחמק במזיד ובכוונה מתשלום מס, השתמש בכל מרמה ערמה ותחבולה בזה לא דיווח לפקיד שומה על הכנסותיו והסב נזק לקופה הציבורית. שירות המבחן המליץ על מאסר בדמות עבודות שירות. בית המשפט קבע מתחם הנע בין 7-18 חודשי מאסר בפועל וקנס הנע בין 30,000 - 150,000 ₪ וענישה נלווית. בית המשפט גזר על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל וקנס 40,000 ₪ לצד ענישה נלווית.

· רע"פ 7773/16 יוסף חננאל נ' מדינת ישראל (26.10.16) - הנאשם הורשע בריבוי עבירות של השמטת הכנסה מדו"ח, הכנה וקיום של פנקסי חשבוניות כוזבים, מרמה, ערמה ותחבולה והשמדת או הסרת מסמכים בעלי ערך לעניין השומה עפ"י פקודת מס הכנסה. סכום ההשמטה עמד על מיליון ₪, בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8-24 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית והטיל על הנאשם 10 חודשי מאסר וקנס בסך 50,000 ₪. גזר הדין אושר בבית המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחתה.

· ע"פ 7760/18 מזרחי נ' מדינת ישראל (16.5.19) - המערער הורשע על פי הודאתו, בין היתר, בהשמטת הכנסה בסך של כ-2.6 מיליון ₪, משך 5 שנות מס, ובעבירות נוספות שעניין הלבנת הון, קבלת דבר במרמה, קשר לפשע ועוד. המערער הגיע להסדר עם רשויות המס. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם, בגין עבירות השמטת ההכנסה, הנע בין 6 ל-24 חודשי מאסר. סה"כ גזר בית המשפט על הנאשם 16 חודשי מאסר. ערעור שהגישה המדינה התקבל. בית המשפט העליון קבע כי מתחם העונש ההולם בגין עבירות ההשמטה נע בין 12 ל-36 חודשי מאסר. את העונש הכולל העמיד בית המשפט העליון על 28 חודשי מאסר.

· עפ"ג (מחוזית"א) 6843-09-24 יוסף פיצ'חדזה נ' מדינת ישראל (11.12.24) - הנאשם הורשע בביצוע עבירות לפי סעיף (1)220 ו-(5)220 לפקודה מס הכנסה וכן בעבירות לפי 117(ב)(1) לחוק מע"מ בנסיבות מחמירות. הנאשם ביצע 10 עסקאות במכירת זהב במזומן מבלי לרשום אותם בספרי החברה ומבלי לדווח לרשויות המס. מדובר בהעלמת הכנסה בהיקף של כ-2.7 מיליון ₪, במשך מספר עשורים. בית המשפט השלום ציין כי על דרך הכלל מתחם הענישה אמור לנוע ממאסר בפועל, עם זאת, לאור נסיבותיו הייחודיות של התיק, בין היתר לאור הצגת ההסדר על ידי הצדדים והתייחסות הצדדים לרווחים הנמוכים שהפיק הנאשם מהעבירה, בית המשפט מצא לקבוע מתחם שתחתיתו מאסר של 9 חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות. לאור כך שהנאשם חצה את גיל ה-70, נעדר עבר פלילי, אשר הסיר את מחדלו, ובשים לב לחלופי הזמן המשמעותי כ-8 שנים, נידון הנאשם ל-9 חודשי מאסר בעבודות שירות. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל, תוך שבית המשפט הורה כי הנאשם ירצה 10 חודשי מאסר בפועל, ביחס למתחם נקבע כי "נוכח היבטי החומרה הלא מבוטלים בפרשה, ובכלל זה סכום העלמת המס, היה מקום להעמיד את הרף התחתון למתחם הענישה על שנת מאסר לריצוי בפועל, אם לא למעלה מכך. אף הרף התחתון של מתחם הקנס היה צריך להיות באופן משמעותי גבוה מזה שנקבע על ידי בית משפט השלום." לפנים משורת הדין בית המשפט שלערעור לא התערב בגובה הקנס (20,000 ₪).

לגבי גובה סכום הקנס, מדובר בעבירות שבוצעו כנגד פקודת המיסים אשר מטבען המניע בהן הינו כלכלי והינו מושפע מהיקף העבירות. על כן, ישנה חשיבות בהטלת קנס משמעותי על מנת להוזהרת. עם זאת, יש להתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם בעת קביעת גובה הקנס וזאת על פי סעיף 40 לחוק העונשין. הנאשם לא הסיר את המחדל, פעל בהתאם לאמור בכתב האישום במשך שנים, במעשיו עשה הנאשם דין לעצמו ובחר לפגוע באופן ממשי ומוחשי בחובת תשלום המס והדיווח וזאת במרמה, ערמה ותחבולה. בנסיבות אלה גובה הקנס אמור לשקף את חומרת מעשי הנאשם.

זאת ועוד, על אף שב"כ הנאשם לא העלה בפני טענת שיהיו בהגשת כתב האישום, ראיתי לנכון להתייחס לעובדה זו בקצרה. מוסכם עליי כי שיהיו חריג בהגשת כתב אישום לעיתים משפיע על קביעת מתחם העונש ובמקרים מסוימים יכול גם להשפיע על העונש המתאים שיוטל על הנאשם בתוך המתחם.

העבירות בענייננו בוצעו על ידי הנאשם בין השנים 2012-2015, תיק החקירה נפתח בשנת 2020 וכתב האישום הוגש בספטמבר 2023. אני ער לפרקי זמן אלה אך יחד עם זאת אני מוצא לנכון לקבוע שאין המדובר בשיהוי ניכר בהגשת כתב האישום ובמיוחד כשמקובלת עליי גישת המאשימה לפיה יש קושי רב בגילוי ואכיפה של העבירות בהן הורשע הנאשם.

לאור כל האמור לעיל, הנני קובע כי מתחם העונש ההולם ביחס לעבירות בהן הורשע הנאשם נע בין 12-28 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס אשר נע בין 50,000-250,000 ₪.

שיקולים בגזירת עונשו של הנאשם

יובהר כבר עתה כי לא מצאתי במקרה דנן כל הצדקה לחרוג ממתחם העונש ההולם לקולה משיקולי שיקום. בבואי לגזור את דינו של הנאשם לקחתי בחשבון את השיקולים הבאים:

· זקפתי לזכותו של הנאשם את עברו הפלילי הנקי.

· זקפתי לזכותו של הנאשם את העובדה שלקח אחריות על מעשיו בפני, וחסך זמן שיפוטי יקר והעדת עדים.

· זקפתי לזכותו של הנאשם את מצבו הכלכלי ומצבו הבריאותי הקשה על אף שלא הוצגו אישורים ומסמכים התומכים את טענותיו.

· לקחתי בחשבון את המלצת שירות המבחן אשר במסגרתה המליץ להטיל על הנאשם עונש בדרך של עבודות שירות, עם זאת כידוע המלצת שירות המבחן אינה מחייבת את בית המשפט והיא מהווה אחד מהכלים בהם עושה בית המשפט שימוש בעת שקילת העונש ההולם.

אדגיש כי לא מצאתי לנכון לאמץ את המלצת שירות המבחן וזאת לאור מדיניות הענישה הנוהגת בתיקים כגון זה וכפי שציינתי מפורטות בתחילת גזר הדין, הענישה בתיקים אלה הינה בדרך כלל מאסר בפועל ולא בדרך של עבודות שירות אלא במקרים חריגים ביותר בהם אף הוסר המחדל, ולא כך הוא בענייננו.

· לקחתי בחשבון את השפעת העונש על הנאשם ובני משפחתו ואת נסיבותיו האישיות כפי שפורטו בפני שירות המבחן ולדבריו של הנאשם עצמו כפי שנאמרו בפני.

· זקפתי לחובתו של הנאשם את העובדה שהוא לא פעל להסרת המחדל.

· זקפתי לחובתו של הנאשם את התקופה הממושכת בה נעברו העבירות, 3 שנים בהן לא דיווח על הכנסותיו ואת היקף החוב 2,229,100 ₪ שאין המדובר בחוב קטן אלא סכום גדול ופגיעתו גם כן גדולה בקופת המדינה.

משכך ולאור כל האמור לעיל, אמקם את הנאשם ברף שמעל לרף התחתון של מתחם העונש ההולם הנ"ל ואת סכום הקנס אמקם ברף בינוני עליון של המתחם וזאת לצורך האיזון בין רכיבי הענישה.

משנאמר כל זאת, ולאחר שנשקלו כל השיקולים הרלוונטיים אשר צוינו לעיל, תוך עריכת איזון בין רכיבי הענישה השונים, אני מטיל בזאת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 14 חודשי מאסר בפועל. הנאשם יתייצב לריצוי עונש המאסר בבית מעצר קישון ביום 1.7.2025 שעה 11:00 עד למועד זה ידאג ב"כ הנאשם לתאם עבור מרשו מועד לקליטה מוקדמת מול רשויות שב"ס.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בפרק זמן זה, לאחר שחרורו מריצוי תום מאסרו בגין תיק זה, על כל עבירה מסוג פשע לפי פקודת מס הכנסה ו/או על חוק מס ערך מוסף.

ג. 9 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בפרק זמן זה, לאחר שחרורו מריצוי תום מאסרו בגין תיק זה, על כל עבירה מסוג גוון לפי פקודת מס הכנסה ו/או על חוק מס ערך מוסף.

ד. קנס בסך 165,000 ₪ או 120 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 30 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1/7/25 ובכל 1 לכל חודש עוקב שאחריו באמצעות מרכז גביית קנסות.

גזר דין זה מהווה פקודת מאסר.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 ימים מהיום.

22.04.2025